

Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (kibővített harmadik tanács)

2015. május 12.*

„A Bizottság tagja — Az OLAF által lefolytatott vizsgálat — A Bizottság elnökének az érdekelt megbízatásának megszüntetésére irányuló állítólagos szóbeli döntése — Megsemmisítés iránti kereset — Keresettel megtámadható jogi aktus hiánya — Elfogadhatatlanság — Kártérítési kereset”

A T-562/12. sz. ügyben,

John Dalli (lakóhelye: St. Julians [Málta]) (képviselik: L. Levi, A.-M. Alamanou és S. Rodrigues ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviselik: B. Smulders, J. Baquero Cruz és J.-P. Keppenne, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

egyrészt a Bizottság elnöke által állítólagosan 2012. október 16-án meghozott és a felperesnek a Bizottság tagjaként betöltött megbízatását megszüntető szóbeli döntés megsemmisítése iránti kérelme, valamint másrészt az e döntés következtében a felperes által állítólagosan elszenvedett kár megtérítése iránti kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített harmadik tanács),

tagjai: M. Jaeger elnök, S. Papasavvas, N. J. Forwood (előadó), I. Labucka és E. Bieliūnas bírák,

hivatalvezető: E. Coulon,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2014. július 8-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei

- 1 Az Európai Bizottság kinevezéséről szóló, 2010. február 9-i 2010/80/EU európai tanácsi határozattal (HL L 38., 7. o.) a felperest, John Dallit a 2010. február 10-től 2014. október 31-ig terjedő időszakra kinevezték az Európai Bizottság tagjává. A Bizottság elnöke, José Manuel Durão Barroso (a továbbiakban: Barroso elnök) az egészségügyi és fogyasztóvédelmi tárcát ruházta rá.

* Az eljárás nyelve: angol.

- 2 2012. május 21-én a Bizottsághoz a felperes magatartása tekintetében súlyos állításokat tartalmazó panasz érkezett (a továbbiakban: panasz) a Swedish Match társaságtól. A panaszos szerint egy máltai vállalkozó, Silvio Zammit arra használta fel a felperessel fennálló kapcsolatát, hogy a dohánytermékekre vonatkozó esetleges jövőbeli jogalkotási javaslatra, és különösen a „snüsszként” ismert termék értékesítésének az Európai Unió általi betiltására gyakorolt befolyás céljából való közbenjárásáért cserébe megkíséreljen tőle és a European Smokeless Tobacco Counciltől (ESTOC) pénzügyi előnyre szert tenni.
- 3 2012. május 25-én az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) az OLAF által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 136., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 91. o.) 3. és 4. cikkének megfelelően vizsgálatot indított a panasz tárgyában.
- 4 2012. július 11-i levelében az OLAF tájékoztatta a felperest, hogy a panasz alapján indított vizsgálattal érintett személynek minősül, amely panasz szerint megkísérelt két gazdasági szereplőt egy, az ő javukat szolgáló bizottsági intézkedés elfogadtatása céljából kenőpénz megfizetésébe bevonni. A felperestől megtagadták a panaszba való betekintést.
- 5 A felperest első alkalommal 2012. július 16-án hallgatta meg az OLAF.
- 6 Barroso elnök 2012. július 25-én találkozott a felperessel. E találkozó során a felperes tagadta a vele szemben a panaszban megfogalmazott vádakot.
- 7 2012. július 27-i levelében a felperes megerősítette Barroso elnök felé, hogy nem volt tudomása a panaszt előterjesztő jogalanyok és egy „máltai személy” között lezajlott semmiféle tárgyalásról, valamint hogy semmilyen módon nem vett részt ebben az ügyben.
- 8 A felperest második alkalommal 2012. szeptember 17-én hallgatta meg az OLAF.
- 9 2012. október 5. körül az OLAF főigazgatója tájékoztatta a Bizottság főtítkárát, Catherine Dayt, hogy a panasszal kapcsolatos vizsgálatra vonatkozó végleges jelentést (a továbbiakban: az OLAF jelentése) hamarosan megküldik számára.
- 10 Ezen információ alapján 2012. október 11-én Barroso elnök felhívta a felperes kabinetjét, hogy megbeszéljenek egy találkozót, amelynek időpontját 2012. október 16-ában rögzítették.
- 11 Az OLAF jelentését 2012. október 15-én juttatták el C. Daynek, Barroso elnöknek címezve. Ezt a jelentést az OLAF főigazgatója által aláírt levél kísérte (a továbbiakban: kísérőlevél), amely összefoglalta a vizsgálat főbb következtetéseit, és tájékoztatta Barroso elnököt, hogy e következtetéseket esetleges intézkedéseknek a biztosokra vonatkozó magatartási kódex (C(2011) 2904) alapján történő elfogadása céljából hozták tudomására.
- 12 A kísérőlevél többek között az alábbiakat fejtí ki:

„2012. május 25-én az Európai Bizottság által közölt információk alapján az OLAF vizsgálatot indított a snüssz európai betiltásának megszüntetése céljából gazdasági szereplők állítólagos megvesztegetésére vonatkozóan.

[...]

Dalli biztos az illetékes szolgálatok tudta és részvétele nélkül megrendezett nem hivatalos és bizalmas találkozók keretében több alkalommal tárgyalt a dohányipar képviselőivel. Valamennyi ilyen találkozót az intézményektől független máltai vállalkozó, Silvio Zammit szervezett, aki Dalli biztos közeli barátja.

[...]

Jóllehet nincsenek olyan meggyőző bizonyítékok, amelyek alátámasztanák a pénz kérésére felbújtó személyként vagy a pénz kérésének értelmi szerzőjeként John Dalli biztos közvetlen részvételét, a vizsgálat során gyűjtött több egyértelmű és egyező bizonyíték arra utal, hogy ténylegesen tudomása volt Silvio Zammit cselekményeiről, és arról, hogy ezen utóbbi az ő nevét és pozícióját használja fel pénzügyi előny megszerzésére.

Ezenfelül Dalli biztos – minden egyes alkalommal, amikor a vizsgálat tárgyát képező tényállással kapcsolatos álláspontjának tisztázása érdekében őt az OLAF meghallgatta, illetve amikor ő maga írt az OLAF-nak – megpróbálta minimalizálni az S. Zammittal való érintkezésének gyakoriságát és terjedelmét, valamint ezen érintkezéseknek a szóban forgó ügyvel kapcsolatos tartalmát elrejtteni.

Dalli biztos ráadásul soha nem tett semmit a tények megakadályozásáért, illetve azért, hogy azoktól elhatárolódjon, vagy hogy jelezze a tudomására jutott helyzetet.

Az OLAF által lefolytatott vizsgálat során nyilvánvalóvá vált tények alapján megállapítható, hogy az Európai Bizottság imázsa és jóhírneve veszélybe került a dohánygyártók, esetlegesen pedig a közvélemény szemében.

Dalli biztos magatartása ezért a megbízatásával összefüggő méltósággal és kötelezettségekkel összeegyeztethető magatartás tanúsítására irányuló kötelessége súlyos megsértésének minősíthető.

[...]”

- 13 2012. október 16-án délután a felperes találkozott Barroso elnökkel, annak irodájában. Később csatlakozott hozzájuk Barroso elnök kabinetfőnöke, Johannes Laitenberger és a Bizottság jogi szolgálatának főigazgatója, Luis Romero Requena. Mivel a felek nem értenek egyet e találkozó (a továbbiakban: 2012. október 16-i találkozó) körülményeit, annak lezajlását, valamint kimenetelét illetően, továbbá mivel ezek a jelen jogvita sarokköveit képezik, azokat a Törvényszék fogja a jelen ítéletben alább meghatározni.
- 14 Ugyanaznap később Barroso elnök felhívta a máltai miniszterelnököt, Lawrence Gonzit, hogy tájékoztassa arról, hogy a felperes lemondott a Bizottság tagjaként betöltött megbízatásáról, valamint hogy gondoskodjon helyettes állításáról. Barroso elnök írt továbbá az Európai Parlament elnökének és az Európai Unió Tanácsa elnökének, hogy bejelentse, hogy a felperes „azonnali hatállyal benyújtotta lemondását”.
- 15 Ugyanaznap még később, körülbelül 17 órakor a Bizottság sajtóközleményt adott ki, amelyben bejelentette a felperes „azonnali hatályú” lemondását.
- 16 A nap folyamán a felperes egy magánszervezet útján maga is sajtóközleményt adott ki.
- 17 A máltai parlament 2012. október 16-i plenáris ülésén L. Gonzi a következő nyilatkozatot tette:

„Ma délután felhívott az Európai Bizottság elnöke, José Manuel Barroso, és tájékoztatott arról, hogy röviddel az előtt elfogadta John Dalli biztosi posztról való lemondását.

Barroso elnök kifejtette, hogy ezt a döntést maga John Dalli hozta, az OLAF harmadik személyek cselekményeivel kapcsolatban folytatott vizsgálatra vonatkozó egyik jelentésének fényében.

[...]

Később, egy másik telefonbeszélgetésben John Dalli azt mondta, hogy valamennyi ellene irányuló állítást vitatni fog. Ugyanakkor úgy döntött, hogy lemond biztosi posztjáról, hogy jobban megvédhesse saját magát és az intézményt, amelyhez eleddig tartozott.

A mai nap folyamán később, körülbelül 17 órakor a Bizottság elnökének hivatala sajtóközleményt adott ki, amelyet itt a Házban, valamennyiük figyelmébe ajánlok.

[...]

- 18 A felperes által 2012. október 16-án este máltai nyelven adott rádióinterjú átirata és a felperes által megbízott hiteles fordító által záradékolt angol nyelvű fordítása a következő kijelentéseket tartalmazza:

„Kérdező: Benyújtotta lemondását. Mindenekelőtt: miért mondott le?

Felperes: Ez az, amiről szóban tájékoztattak. Ami azt illeti, mindezidáig semmit nem kaptam írásban. [...] Elkezdtem beszélni emberekkel, az ügyvédekkel éppen ma este, hogy megindítsuk az annak bizonyításához szükséges eljárásokat, hogy [az OLAF jelentésében szereplő] következtetések teljes mértékben valótlanok. A mai napon kiadok egy sajtóközleményt, amelyben azt is kijelentem, hogy továbbra is dolgozni fogok azért, hogy a dohányzásra vonatkozóan szigorúbb szabályokat javasoló dohányirányelv felülvizsgálata céljából a munkatársaim és jómagam által kifejtett erőfeszítések a tervezetteknek megfelelően folytatódjanak. Jövő héten hétfőn fogjuk elindítani a folyamatot. Reményeim szerint ez a folyamat folytatódni is fog.

[...]

Kérdező: Tulajdonképpen miért mondott le, John? Miért érezte úgy, hogy le kell mondania, hogyha ...?

Felperes: Hadd ismételjem meg, amit nemrégiben egy televízió-műsorban mondtam. Nem maradok ott, ahol nem látnak szívesen, világos? És ezt nagyon komolyan is veszem. A mai napon elkezdtem dolgozni, és teljesen szabadkezet akarok, hogy szembeszállhassak ezekkel az állításokkal.

Kérdező: Azt mondta az imént, hogy nem marad ott, ahol nem látják szívesen. Barroso elnök kényszerítette lemondásra – jól értem?

Felperes: Véleményem szerint ezek a szavak azt jelentik, hogy nem akarok ott maradni, ahol nem látnak szívesen, és maradjunk ennyiben!

Kérdező: De kényszerítette önt Barroso, hogy lemondjon?

(érthetetlen rész, a két személy egyszerre beszél)

Felperes: A következő napokban lesznek fejlemények.

Kérdező: Kényszerítette, hogy lemondjon, vagy ez az ön döntése volt?

Felperes: A következő napokban lesznek fejlemények.

Kérdező: Milyen fejleményekre számíthatunk ezek alapján?

Felperes: Olyan fejleményekre, amelyek miatt az ügyvédekemmel kérek tanácsot, és a tanácsukat lépésről lépésre követni fogom minden jövőbeli döntésemben.

[...]

- 19 A 2012. október 16-i találkozó után L. Romero Requena 2012. október 18-i keltezéssel egy, „az iratokhoz csatolt feljegyzést” készített, amely az e találkozóval kapcsolatos jelentést tartalmazta. A feljegyzés szerint a felperes „[...] noha kategorikusan tagadta a vele szemben felhozott vádakát, jelezte, hogy jóhírnevének védelme érdekében azonnali hatállyal benyújtja lemondását bizottsági tagságáról”.
- 20 A felperes ugyanaznap megkapta a Bizottságtól az ahhoz aláírandó dokumentumokat, hogy megkezdődhessen a megbízatásának „megszűnésével” kapcsolatos szakasz, és hogy kifizethessék számára az átmeneti juttatást. A felperes e tekintetben hangsúlyozza, hogy minden olyan intézkedés megtételét megtagadta, amely azt sugalmazhatná, hogy lemondott a Bizottság tagjaként betöltött megbízatásáról, valamint hogy különösen azon dokumentumok kitöltését tagadta meg, amelyek alapján juttatásokat kapott volna, és amelyek alapján hazautazási költségeit megtérítették volna. Mivel a Bizottság szolgálatai átmeneti juttatás címén két átutalást teljesítettek a felperes bankszámlájára, a felperes 2012. december 28-án megírta a Bizottságnak, hogy soha nem írt alá ilyen értelmű kérelmet, a kifizetéseket pedig visszautalta a Bizottság bankszámlájára.
- 21 2012. október 21-én a felperes írt Barroso elnöknek, hogy tájékoztassa arról, hogy véleménye szerint nem adta be érvényesen a lemondását, hogy úgy véli, megfosztották a megfelelő védekezéshez fűződő jogától, valamint hogy az OLAF főigazgatója megsértette az ártatlanság vélelméhez fűződő jogát.
- 22 2012. október 22-én a felperes írásban fordult a parlamenti képviselőkhöz annak kifejtése céljából, hogy kategorikusan tagadja, hogy tudomása lett volna az érintett máltai vállalkozó és a snüszgyártók között esetlegesen sorra kerülő bármiféle tárgyalásról vagy kommunikációról, valamint hogy az OLAF nem jelezte felé, hogy milyen bizonyítékokra alapítja az ezzel kapcsolatos feltételezeit.
- 23 2012. október 23-án Barroso elnök válaszolt a felperesnek, és többek között azt hangsúlyozta, hogy a vele szemben tanúsított jogellenes vagy helytelen magatartással kapcsolatos különböző kifogásai „érthetetlenek”, és hogy a felperes – a Bizottság egykori tagjaként – köteles „az EUMSZ 245. cikknek megfelelően feddhetetlen” magatartást tanúsítani.
- 24 2012. október 30-án Barroso elnök írt a Parlament elnökének, hogy magyarázattal szolgáljon a felperes 2012. október 16-i találkozóán történt lemondására. Különösen az alábbiakat jelentette ki:

„[J. Dalli] szilárdan elutasította az OLAF következtetéseit. Mindazonáltal megbeszélésünk során elismerte, hogy korábban, a máltai vállalkozó közreműködésével, nem hivatalos csatornákon keresztül kapcsolatban volt a dohányiparral, mi pedig – [az OLAF] következtetéseit tekintetében az ártatlanság jogi vélelmének sérelme nélkül – arra a következtetésre jutottunk, hogy politikailag tarthatatlan lenne számára, ha továbbra is betöltené a biztosi tisztséget az idő alatt, amikor megpróbálja helyreállítani jóhírnevét. Amint azt azóta már nyilvánosan is elmondtam, J. Dalli teljesen egyértelműen jelentette be a jogi szolgálat főigazgatója és kabinetfőnököm előtt az azonnali hatályú lemondását. Tájékoztattam arról, hogy lemondását sajtóközlemény formájában később, a nap folyamán nyilvánosságra hozzuk, azt követően, hogy lehetősége volt értesíteni családját és munkatársait lemondásáról. [...]

Ezen a ponton szeretném hangsúlyozni, hogy az OLAF megállapításainak jogi következményeit egyértelműen el kell határolni azok politikai értékelésétől. Mint Ön is tudja, az OLAF megküldte jelentését a máltai főügyésznek, magam pedig úgy tudom, hogy a főügyész átadta az ügyet a rendőrségnek. Immár a máltai hatóságok kizárólagos feladata, hogy a máltai joggal összhangban kezeljék az ügyet. Mi, a Bizottság részéről, továbbra is teljes mértékben tiszteletben tartjuk az ártatlanság vélelmét, ahogyan azt az OLAF által lefolytatott vizsgálat elejétől fogva tettük. Konkrétan a Bizottság képviselői által a J. Dalli lemondását követően tett valamennyi bejelentés kizárólag a szóban forgó események politikai és/vagy intézményi vetületére fókuszált, és gondosan tartózkodott attól, hogy akár csak közvetetten is jogi szempontból minősítse ezeket az eseményeket és az érintett személyek esetleges felelősségét.”

- 25 2012. november 28-án a Tanács Barroso elnökkel közös megegyezéssel elfogadta az Európai Bizottság új tagjának, Tonio Borgnak a Bizottság 2014. október 31-én lejáró megbízatásának végéig történő kinevezéséről szóló 2012/744/EU határozatot (HL L 332., 21. o.).
- 26 2013. április 28-án egy máltai újság, a *MaltaToday* a honlapján közzétette az OLAF jelentésének (két oldal híján) csaknem teljes változatát, amely jelentést a felperes ily módon megismerhette.
- 27 A felperes által 2013. június 30-án máltai nyelven adott rádióinterjú fordítása a felperesnek „John Dalli, egykori egészségügyi biztосként” való üdvözlésére válaszul a felperes következő kijelentését tartalmazza:
„Mindenekelőtt szeretném nyomatékosítani, hogy mind a mai napig nem mondtam le egészségügyi európai biztосként. Álláspontom szerint még mindig biztос vagyok. Elbocsátásom jogellenes volt, és ami azt illeti, az Európai Bíróság előtt folyamatban is van egy, a Barroso döntésének megsemmisítésére irányuló ügyem.”

Eljárás

- 28 A Törvényszék Hivatalához 2012. december 24-én benyújtott keresetlevelével a felperes megindította a jelen keresetet.
- 29 A Törvényszék Hivatalához 2013. március 20-án benyújtott ellenkérelmében a Bizottság bejelentette, hogy a Törvényszék eljárási szabályzata 46. cikke 1. §-a d) pontjának megfelelően bizonyítékokat kíván előterjeszteni a felperes lemondásával kapcsolatos tényekre és körülményekre vonatkozóan, és javasolta, hogy ezek a tényeket és körülményeket „szóban vagy írásban a [2012.] október 16-i találkozó bármely vagy valamennyi tanúja” révén erősítsék meg. Ezt a bizonyítási indítványt a Törvényszék Hivatalához 2013. szeptember 20-án benyújtott viszonzásában is megismételte.
- 30 Mivel módosult a Törvényszék tanácsainak összetétele, az előadó bírót a harmadik tanácsba osztották be, következésképpen a jelen ügyet e tanács elé utalták.
- 31 Az eljárási szabályzat 14. cikkének 1. §-a alapján és a harmadik tanács javaslatára a Törvényszék 2014. február 5-i teljes ülésén az említett szabályzat 51. cikkének megfelelően úgy határozott, hogy az ügyet öt bíróból álló kibővített tanács elé utalja.
- 32 Mivel a kibővített tanács egyik tagjaként eljáró bíró akadályoztatva volt, a kibővített tanácsot az eljárási szabályzat 32. cikke 3. §-a harmadik bekezdésének megfelelően kiegészítették. Mivel a Törvényszék elnöke a bírák előírt számának helyreállítása érdekében saját magát jelölte ki, az említett szabályzat 8. cikke harmadik bekezdésének megfelelően ő elnökölt.
- 33 Az előadó bíró jelentése alapján a Törvényszék (kibővített harmadik tanács) a szóbeli szakasz megnyitásáról, az eljárási szabályzat 64. cikke alapján a felpereshez intézett írásbeli kérdés formájában pervezető intézkedés elfogadásáról, a felek észrevételeire is figyelemmel az említett szabályzat 65. cikkének a) pontja alapján a felperes személyes megjelenésre kötelezéséről, valamint bizonyos tények ugyanezen szabályzat 65. cikkének c) pontja, 66. cikkének 1. §-a és 68. cikkének 1. és 2. §-a alapján Barroso elnök tanúvallomásával történő igazolásának elrendeléséről határozott.
- 34 2014. május 27-i leveleiben a Törvényszék felkérte a feleket, hogy hét napon belül ismertessék az e bizonyításfelvétellel kapcsolatos észrevételeiket.
- 35 2014. június 4-i levelében a felperes jelezte, hogy személyes megjelenés céljából a Törvényszék rendelkezésére áll, és nem kifogásolja Barroso elnök tanúként történő meghallgatását. A felperes egyebekben kifejtette, hogy azt is hasznosnak tartaná, ha a Törvényszék tanúként hallgatná meg egykori

szóvivőjét, Frédéric Vincent-t, egykori kabinetfőnökét, Joanna Darmanint, az OLAF főigazgatóját, Giovanni Kessler-t, Barroso elnök kabinetfőnökét, Johannes Laitenbergert, valamint az OLAF Felügyelőbizottságának elnökét, Johan Denolfot.

- 36 Szintén 2014. június 4-i levelében a Bizottság jelezte, hogy nincs kifogása sem a felperes személyes megjelenése, sem Barroso elnök tanúként történő meghallgatása ellen. A Bizottság egyebekben kifejtette, hogy célszerűnek bizonyulhatna J. Laitenbergert és L. Romero Requenát tanúként meghallgatni.
- 37 2014. június 16-i végzésével a Törvényszék elrendelte a felperesnek a 2014. július 7-i tárgyaláson való személyes megjelenését.
- 38 Ugyanaznap kelt végzésével a Törvényszék úgy határozott, hogy szintén a 2014. július 7-i tárgyaláson tanúként fogja meghallgatni Barroso elnököt, J. Laitenbergert, L. Romero Requenát, J. Darmanint és F. Vincent-t, egyrészt „abban a kérdésben, hogy a felperes a [Barroso] elnök irodájában lezajlott, 2012. október 16-i találkozón szóban benyújtott-e a lemondását vagy sem, igenlő válasz esetén pedig, hogy erre milyen kontextusban és körülmények között, továbbá az utóbbi mely kijelentéseit követően került sor”, másrészt pedig azzal kapcsolatban, hogy „mi hangzott el közvetlenül az említett találkozót követő, felperessel folytatott személyes beszélgetések során”.
- 39 2014. június 18-i levelében a felperes válaszolt a Törvényszék által pervezető intézkedésként írásban feltett kérdésre.
- 40 A 2014. július 7-i tárgyaláson a felperes személyesen megjelent, a tanúkat pedig a Törvényszék az eljárási szabályzatban rögzített feltételekkel összhangban meghallgatta.
- 41 A 2014. július 8-i tárgyaláson a Törvényszék meghallgatta a felek szóbeli előadásait és a Törvényszék által feltett kérdésekre adott válaszaikat, amely tárgyalást követően a szóbeli szakasz lezárult, és a jelen ügy alkalmassá vált a határozathozatalra.
- 42 Ezen a tárgyaláson a felperes benyújtotta az OLAF Felügyelőbizottságának 2012. december 11-i 2/2012. sz. véleményét, a Törvényszék pedig a Bizottság meghallgatását követően úgy határozott, hogy azt csatolja az iratokhoz. A Bizottság benyújtotta a máltai miniszterelnök által a máltai parlament előtt 2012. október 16-án tett nyilatkozatot (lásd a fenti 17. pontot). A felperes meghallgatását követően a Törvényszék úgy határozott, hogy ezt a dokumentumot csatolja az iratokhoz, ugyanakkor nem határozott a dokumentum elfogadhatóságáról.
- 43 2014. október 23-i levelében a felperes a tárgyalásról készült és vele közölt jegyzőkönyvre vonatkozó írásbeli észrevételeket nyújtott be a Törvényszék Hivatalához. A Törvényszék megtagadta ezen észrevételeknek az iratokhoz csatolását, erről pedig a feleket a Törvényszék Hivatalának 2014. november 13-i levelében tájékoztatták.

A felek kérelmei

- 44 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:
- semmisítse meg a „felperes megbízatásának azonnali hatállyal történő megszüntetésével kapcsolatban [Barroso] elnök által hozott, 2012. október 16-i szóbeli döntést” (a továbbiakban: megtámadott döntés);
  - nem vagyoni kártérítésként kötelezze az alperest szimbolikusan 1 euró megfizetésére, vagyoni kártérítésként pedig ideiglenesen 1 913 396 euró megfizetésére;

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

45 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet mint teljes egészében vagy részben elfogadhatatlant, és mindenesetre mint megalapozatlant;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

A válasz 4. és 13. mellékletének az iratokból való eltávolítására irányuló kérelemről

46 Miután a felperes, válaszában 4. mellékleteként, benyújtotta az OLAF Felügyelőbizottsága jelen ügyre vonatkozó véleményének a *Malta Today* című újság 2013. május 7-i internetes kiadásában közzétett egyik változatát, a válasz 13. mellékleteként pedig az OLAF jelentése ugyanezen újság 2013. április 28-i internetes kiadásában közzétett változatát, a Bizottság viszonválaszában azzal érvel, hogy mindkét dokumentumot „kiszivárogtatták” a máltai sajtónak, és kéri, hogy ezeket távolítsák el az iratokból, mivel azokat nem jogszerűen szerezték, a felperes pedig nem hivatkozik olyan sajátos körülményekre, amelyek igazolnák e dokumentumoknak az iratokhoz csatolását, továbbá arra sem hivatkozik, hogy ezek meghatározóak lennének a jelen ügyben a határozathozatalhoz.

47 E tekintetben meg kell állapítani, hogy sem a kérdéses dokumentumok esetleges bizalmas jellege, sem pedig az, hogy azokat esetlegesen jogellenes módon szerezték meg, nem képezi akadályát annak, hogy a dokumentumok továbbra is az iratok között maradjanak. Egyrésztől ugyanis nem létezik olyan rendelkezés, amely kifejezetten megtiltja a jogellenesen megszerzett bizonyítékok figyelembevételét (2008. július 8-i Franchet és Byk kontra Bizottság ítélet, T-48/05, EBHT, EU:T:2008:257, 74. és 75. pont; 2011. március 24-i Dover kontra Parlament ítélet, T-149/09, EU:T:2011:119, 61. pont). Másrésztől pedig a Bíróság nem zárta ki, hogy bizonyos esetekben még belső dokumentumok is szerepelhetnek jogszerűen az ügy iratai között (1985. március 19-i Tordeur és társai végzés, 232/84, 8. pont; 1986. október 15-i LAISA kontra Tanács végzés, 31/86, 5. pont).

48 Ily módon bizonyos helyzetekben a felperesnek nem kellett bizonyítania, hogy a keresetének alátámasztása érdekében hivatkozott bizalmas dokumentumot jogszerű úton szerezte meg. A Törvényszék a védendő érdekek mérlegelése során úgy vélte, hogy vizsgálni kell, hogy különleges körülmények – mint például a dokumentum előterjesztésének meghatározó jellege a megtámadott jogi aktus elfogadására vonatkozó eljárás szabályszerűségének ellenőrzése szempontjából (lásd ebben az értelemben: 2001. március 6-i Dunnett és társai kontra EBB ítélet, T-192/99, EBHT, EU:T:2001:72, 33. és 34. pont) vagy a hatáskörrel való visszaélés fennállásának a megállapítása szempontjából (lásd ebben az értelemben: 1996. február 29-i Lopes kontra Bíróság ítélet T-280/94, EBHT-KSZ, EU:T:1996:28, 59. pont) – igazolják-e a dokumentum iratanyagból való eltávolításának mellőzését.

49 A jelen ügyben elsősorban meg kell állapítani, hogy nem bizonyosodott be az, hogy maga a felperes szerezte meg jogellenesen azokat a dokumentumokat, amelyeknek az iratokból való eltávolítását kéri, mivel e dokumentumok azon változatát nyújtotta be, amelyet a máltai sajtóban tettek közzé.

50 Másodsorban, a szóban forgó dokumentumok bizalmas jellegét mindenesetre már maga a sajtóban való közzétételük is veszélyeztette, ennek megfelelően a jelen ügy iratai közé való felvételük semmilyen más módon nem sérti azok bizalmas jellegét.

51 Harmadsorban, a jelen ügyben a szóban forgó dokumentumokat a harmadik és a negyedik kereseti jogalap alátámasztására hozták fel, és azokra – a felperes szerint – annak értékeléséhez van szükség, hogy Barroso elnök jogszerűen támaszkodhatott-e az OLAF jelentésére, feltéve hogy az az említett jogalapokban hivatkozott szabálytalanságokat tartalmaz. A Törvényszék e tekintetben megjegyzi, hogy a válaszban a felperes mind az OLAF jelentésének tárgyát képező panasz benyújtója, a Swedish Match

által vele szemben felhozott állításokra, mind pedig az OLAF által az e jelentés kidolgozása céljából követett eljárás szabályszerűségére vonatkozóan ténybeli és jogi szempontból egyaránt újszerű érvelést alakított ki. Ez az érvelés jelentős mértékben épül az OLAF jelentésére és az OLAF Felügyelőbizottságának véleményére, amelyeket a felperes azért tekint az eljárás során felmerült új elemeknek, mert azokat a máltai médiában a kereset benyújtását követően tették közzé. Anélkül, hogy a Törvényszék előre megítélné, hogy tényleges relevanciával bír-e ez az érvelés a megtámadott döntés jogszerűségének értékelése céljából, ez az érvelés elegendő a Bizottság azon kifogásának megcáfolásához, amely szerint a felperes nem hivatkozott olyan sajátos körülményekre, amelyek igazolnák a szóban forgó dokumentumoknak az iratokhoz csatolását, és arra sem hivatkozott, hogy ezek meghatározóak lennének a jelen ügyben a határozathozatalhoz.

- 52 Negyedsorban, meg kell állapítani, hogy Barroso elnök kabinetje a 2012. október 16-i találkozó – amelynek végén a megtámadott döntést elfogadták – időpontját az OLAF jelentésének Barroso elnök részére való megküldése tekintetében bejelentett időpont alapján határozta meg, valamint hogy a megtámadott döntést – amennyiben az ténylegesen létezik – e jelentés Barroso elnök részére történt megküldésének másnapján hozták meg. Ily módon – noha azt állítja, hogy ez a jelentés nem képezi a megtámadott döntés előkészítő aktusát – beadványaiban maga a Bizottság ismeri el, hogy túlzás lenne azt állítani, hogy „a megtámadott döntésnek semmi köze nincs az említett jelentéshez”.
- 53 Következésképpen, figyelemmel a szóban forgó dokumentumok jellegére, arra, hogy azokat a sajtó már közzétette, valamint a jogvita körülményeire, el kell utasítani a Bizottságnak az említett dokumentumok ügyiratokból való eltávolítására irányuló kérelmét.

A Bizottság által a tárgyaláson előterjesztett dokumentum elfogadhatóságáról

- 54 A máltai miniszterelnöknek, L. Gonzinak a máltai parlament 2012. október 16-i plenáris ülésén tett, hivatalos nyilvántartásból származó nyilatkozatára (lásd a fenti 17. pontot) a Bizottság a 2014. július 7-i tárgyaláson hivatkozott, amelyen a felperes személyes megjelent, majd pedig ezt a nyilatkozatot az említett intézmény a 2014. július 8-i szóbeli előadásán is előterjesztette, ami után a nyilatkozatot ideiglenesen felvették az iratok közé. A jelen jogvita tekintetében relevánsnak tűnik ez a nyilatkozat, mivel az az L. Gonzi és a felperes között a 2012. október 16-i találkozó után kevéssel, 2012. október 16-án délután folytatott telefonhívás során a felperesnek a Bizottság tagjaként betöltött megbízatása megszűnésével kapcsolatban folytatott beszélgetésekre utal.
- 55 A 2014. július 7-i tárgyaláson a felperes ügyvédei azonban azon az alapon kifogásolták, hogy a Bizottság erre a dokumentumra hivatkozik, hogy az nem képezi az iratok részét, és hogy ez sérti a kontradiktórius eljárás elvét.
- 56 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a védelemhez való jog tiszteletben tartásának elve az uniós jog alapvető elvének minősül. Sértené ezt az elvet, ha valamely bírósági határozat olyan tényeken vagy iratokon alapulna, amelyekről maguk a felek vagy a felek valamelyike nem szerezhetett tudomást, és amelyekről ezáltal álláspontjukat sem adhatták elő (1961. március 22-i Snpat kontra Főhatóság ítélet, 42/59 és 49/59, EBHT, EU:C:1961:5).
- 57 A fegyveregyenlőség elve, amely velejárója magának a tisztességes eljárás fogalmának, és amelynek célja az eljárásban részt vevő felek közötti egyensúly annak lehetővé tételével történő biztosítása, hogy a bírósághoz benyújtott valamennyi dokumentumot az eljárásban részt vevő bármelyik fél megvizsgálhassa és vitathassa, magával vonja, hogy kötelező ésszerű lehetőséget biztosítani valamennyi félnek arra, hogy olyan körülmények között ismertesse álláspontját, ideértve annak bizonyítékait is, amelyek alapján nem kerül teljesen előnytelen helyzetbe ellenfelével szemben (2012. november 6-i Otis és társai ítélet, C-199/11, EBHT, EU:C:2012:684, 71. és 72. pont).

- 58 A jelen ügyben a vitatott dokumentum késedelmes benyújtását azok a sajátos körülmények igazolják, amelyek között a Bizottság arra hivatkozni kívánt. Míg beadványaiban egyik fél sem hivatkozott a felperes és a máltai miniszterelnök között 2012. október 16-án délután lezajlott telefonbeszélgetésre, a felperes erre első alkalommal a 2014. július 7-i tárgyaláson történt személyes megjelenése során hivatkozott, és kifejtette, hogy e beszélgetés során elmondta L. Gonzinak, hogy Barroso elnök röviddel azelőtt „megszüntette” (terminate) bizottsági megbízatását. A Bizottság meghatalmazottjai tehát a felperesnek az említett beszélgetés során elhangzottak konkrét tartalmára vonatkozó állításainak megcáfolása érdekében hivatkoztak a vitatott dokumentumra, amelyben L. Gonzi viszont azt nyilatkozta, hogy a felperes saját döntése volt a lemondás. Ennélfogva, távolról sincs szó a kontradiktórius eljárás elvének megsértéséről, az említett dokumentum figyelembevétele – éppen ellenkezőleg – ezen elv tiszteletben tartását teszi lehetővé azért, hogy lehetőséget biztosít a Bizottság számára, hogy a felperes által első alkalommal az említett tárgyaláson előadott újabb állításra reagáljon.
- 59 A felperes és ügyvédjei a 2014. július 8-i tárgyaláson ezenfelül lehetőséget kaptak arra, hogy az említett dokumentum elfogadhatóságára, relevanciájára és bizonyító erejére vonatkozóan olyan határidőn belül állást foglaljanak, amely – a jelen ügy valamennyi körülményére és különösen ennek a hiteles nyilvántartásból származó dokumentumnak a hivatalos jellegére tekintettel – nem tekinthető túlságosan rövidnek. Ezzel összefüggésben egyébként a felperes nem emelt ismételt kifogást az ellen, hogy a szóban forgó dokumentumot felvegyék az iratok közé. Azt sem kérte a Törvényszéktől, hogy a dokumentumhoz írásbeli megjegyzéseket fűzhessen, és a tárgyalás elhalasztását sem kérte.
- 60 E mérlegelési tényezőkre tekintettel a jelen eljárás keretében a szóban forgó dokumentumot elfogadhatónak kell nyilvánítani (lásd analógia útján: 2014. november 12-i Guardian Industries és Guardian Europe kontra Bizottság ítélet, C-580/12 P, EBHT, EU:C:2014:2363, 33–35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

A megsemmisítés iránti kérelemről

A megsemmisítés iránti kérelem tárgyára vonatkozó előzetes megfontolások

- 61 A Törvényszéknek meg kellett állapítania, hogy a felperes első kereseti kérelmének a fenti 44. pontban teljes egészében megismételt – a felperes beadványaiban előterjesztett érvekkel összefüggésben értelmezett – szövege nem határozza meg világosan és egyértelműen azt a jogi aktust, amelynek megsemmisítését a jelen ügyben kéri. E beadványok bizonyos részeiből (különösen a keresetlevél 58–67. és 129. pontjából, valamint a válasz 3., 17. és 48. pontjából) ugyanis az tűnik ki, hogy a felperes annak a 2012. október 16-i állítólagos döntésnek a megsemmisítését kéri, amellyel Barroso elnök – saját hatáskörében, valamint az EUMSZ 245. cikkel és az EUMSZ 247. cikkel a Bíróságra ruházott jogkörökkel élve – őt azonnali hatállyal felmentette. Ezzel szemben ugyanezen beadványok más részeiből (különösen a keresetlevél 53., 70., 85., 88., 118. és 119. pontjából, valamint a válasz 54. pontjából) az tűnik ki, hogy a felperes a Barroso elnök által 2012. október 16-án meghozott, az EUSZ 17. cikk (6) bekezdése alapján a felperes lemondásra való felhívására irányuló előjogának gyakorlásával kapcsolatos állítólagos szóbeli döntés megsemmisítését kéri.
- 62 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 245. cikk és az EUMSZ 247. cikk a Bizottság valamely tagja Bíróság általi – a Tanács vagy a Bizottság kérelmére történő – felmentésének esetére vonatkozik, míg az EUSZ 17. cikk (6) bekezdése értelmében „[a] Bizottság tagja, ha a [Bizottság] elnök[e] erre felhívja, benyújtja lemondását”.
- 63 Ezért a 2014. május 22-i pervezető intézkedés (lásd a fenti 33. pontot) keretében a Törvényszék felszólította a felperest, hogy jelezze „egyértelműen és félreérthetetlenül”, hogy a fenti 61. pontban hipotetikusán vázolt két aktus közül melyikre vonatkozik az első kereseti kérelme.

- 64 2014. június 18-i írásbeli válaszában (lásd a fenti 39. pontot) a felperes jelezte, hogy „[Barroso] elnöknek [a felperes] Bizottság tagjaként betöltött megbízatásának megszüntetésére irányuló, 2012. október 16-i szóbeli döntésének” megsemmisítését kéri. A felperes hozzáfűzte, hogy véleménye szerint ez a döntés két jogalapon – azaz vagy az EUMSZ 245. cikkén és az EUMSZ 247. cikkén, vagy pedig az EUSZ 17. cikk (6) bekezdésén – alapulhat.
- 65 Meg kell állapítani, hogy a Törvényszék kérése ellenére a felperes válasza nem segíti elő a fenti 44. pontban megismételt, megsemmisítésre irányuló kereseti kérelmek hatályának egyértelművé tételét.
- 66 Ugyanakkor azt is meg kell állapítani, hogy sem az iratok, sem a felvett különféle tanúvallomások, de még a felperes által személyes megjelenésének alkalmával előadottak sem támasztják alá a felperes – akire a bizonyítási teher hárul – azon állítását, amely szerint Barroso elnök őt az EUMSZ 245. cikk és az EUMSZ 247. cikk alapján a Bíróságra ruházott hatáskörök visszaélészerű gyakorlásával mentette fel, így ezt az állítást mindjárt az elején ténybeli alapokat nélkülözőként lehet elutasítani, mivel a felperes semmiféle bizonyítékot nem terjesztett elő az állítólagos felmentésre vonatkozó feltételezett döntés fennállására vonatkozóan.
- 67 Ily módon, amennyiben a felperes első kereseti kérelmével a 2012. október 16-i azon feltételezett döntés megsemmisítését kívánja kérni, amellyel Barroso elnök saját hatáskörében, valamint az EUMSZ 245. cikkel és az EUMSZ 247. cikkel a Bíróságra ruházott jogkörökkel élve őt azonnali hatállyal felmentette, a felperes megsemmisítés iránti kérelmét az EUMSZ 263. cikk értelmében vett, megtámadható jogi aktus hiányában mint elfogadhatatlant kell elutasítani, mivel a felperes nem bizonyította egy ilyen döntés tényleges fennállását (lásd ebben az értelemben: 1992. január 14-i ISAE/VP és Interdata kontra Bizottság végzés, C-130/91, EBHT, EU:C:1992:7, 11. pont; 1990. július 10-i Automec kontra Bizottság végzés, T-64/89, EBHT, EU:T:1990:42, 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 68 Az ezt meghaladó részében úgy kell tekinteni, hogy a jelen kereset tárgyát a Barroso elnök által 2012. október 16-án meghozott, az EUSZ 17. cikk (6) bekezdése alapján a felperes – mint a Bizottság tagja – lemondásra való felhívására irányuló előjogának gyakorlásával kapcsolatos állítólagos szóbeli döntés (a továbbiakban: megtámadott jogi aktus) megsemmisítése iránti kérelem képezi.

A tényállásról

- 69 Amennyiben a jogvitában részt vevő felek között nincs egyetértés a tényállást illetően, mindenekelőtt a Törvényszék feladata a releváns tények megállapítása, e célból pedig a rendelkezésre álló bizonyítékok vizsgálata.
- 70 A jelen ügyben még a megsemmisítés iránti kérelem tárgyának fenti tisztázása után is homályos és ingadozó a felperesnek a Barroso elnök által az EUSZ 17. cikk (6) bekezdése alapján hozzá intézett, lemondásra való állítólagos szóbeli felhívásra vonatkozó reakciójával kapcsolatos álláspontja. Ily módon a felperes mind a jelen kereset benyújtását megelőzően, mind pedig beadványaiban olykor azt érezte, hogy 2012. október 16-án Barroso elnök felhívására nyújtotta be ténylegesen lemondását (lásd különösen a keresetlevél 54., 56., 85., 88., 89., 118. és 136. pontját, valamint a válasz 3., 4., 11., 12., 14., 15., 17., 51., 63., 69., 80., 85., 91. és 121. pontját), máskor pedig azt, hogy az erre irányuló felhívás ellenére sem nyújtotta be soha hivatalosan lemondását, és hogy lemondása mindenesetre soha nem vált hatályossá, ily módon ha nem is gyakorlatilag, de formálisan még mindig a Bizottság tagjának tekinti magát (lásd többek között a keresetlevél 28., 30., 31., 33., 40., 63., 70–80., 86., 87., 93. és 129. pontján és a válasz 10. és 86. pontján túlmenően a felperes által Barroso elnökhöz intézett, a fenti 21. pontban említett 2012. október 21-i levelet, a Bizottsághoz intézett, a fenti 20. pontban említett 2012. december 28-i levelét, a válaszhoz 7. mellékletként csatolt, eskü alatt tett 2013. május 8-i írásbeli nyilatkozatát (affidavit), valamint egy máltai rádióban tett, a fenti 27. pontban említett 2013. június 30-i nyilatkozatát).

- 71 A Bizottság a maga részéről előadja, hogy a felperes döntött úgy, hogy a 2012. október 16-i találkozón önként nyújtja be lemondását, anélkül hogy erre Barroso elnök az EUSZ 17. cikk (6) bekezdése értelmében felhívta volna.
- 72 Pusztán a kezdetben az iratokhoz csatolt bizonyítékok alapján a Törvényszék nem tudta eldönteni, hogy az egyrészről a felperes által előadott két változat (lásd a fenti 70. pontot) egyike vagy másika, valamint másrészről a Bizottság által előadott változat (lásd a fenti 71. pontot) közül melyik a helyálló.
- 73 E körülmények között a Törvényszék úgy határozott, hogy elrendeli a fenti 37. és 38. pontban említett, a bizonyításfelvételre irányuló intézkedéseket.
- 74 A jelen ítélet további részében a Törvényszék még közelebbről egyrészt a felperes által a 2014. július 7-i tárgyaláson történt személyes megjelenése alkalmával a Törvényszéknek adott és az említett tárgyalás jegyzőkönyvében szereplő nyilatkozatára és válaszaira, másrészt pedig D. Barroso, J. Laitenberger, L. Romero Requena, J. Darmanin és F. Vincent tanúvallomásait, valamint a Törvényszék és a felek kérdéseire adott válaszokat tartalmazó, aláírt jegyzőkönyvekre fog támaszkodni.
- 75 E különféle tanúvallomások bizonyító erejének értékelése során a Törvényszék figyelembe vette egyrészről, hogy a megtámadott jogi aktust állítólagosan Barroso elnök hozta, másrészről pedig, hogy a többi tanú bizottsági tisztviselő vagy meghatalmazott, ők tehát többé-kevésbé a Bizottság elnökének közvetlen felügyelete alatt dolgoznak, valamint hogy két tanú – J. Laitenberger és L. Romero Requena – személyesen részt vett a 2012. október 16-i találkozó előkészítésében és a későbbiek megtételében.
- 76 Nem vitatott, hogy a tanúk letették az eljárási szabályzat 68. cikke 5. §-ának első bekezdésében előírt esküt, és hogy az említett szabályzat 71. cikkében meghatározott módon szavatolták tanúvallomásuk valóságtartalmát azt követően, hogy figyelmüket ennek során kifejezetten felhívták a saját nemzeti jogukban a hamis tanúvallomás esetére előírt büntetőjogi jogkövetkezményekre.
- 77 Egyebekben az, hogy négy tanú a Barroso elnökéhez képest alacsonyabb pozíciót töltött be, önmagában nem elegendő indok nyilatkozataik valóságtartalmának megkérdőjelezésére, figyelemmel az Európai Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzata (lásd többek között annak 11., 12., 19., 21a. és 22. cikkét) és az egyéb alkalmazottakra vonatkozó alkalmazási feltételek alapján őket megillető jogokra és rájuk háruló kötelezettségekre, valamint az üggyel kapcsolatos személyes érdekeltységük hiányára.
- 78 E tanúvallomások megbízhatóságát és hitelét mindenesetre azok általános konzisztenciája tanúsítja. Mindenekelőtt e tanúvallomásokat a legtöbb lényeges kérdésben alátámasztják az ügy iratai között szereplő és a jelen ítéletben alább hivatkozott más tárgyilagos elemek.
- 79 Ezzel szemben a felperes által különböző körülmények között – és különösen a 2014. július 7-i tárgyaláson történt személyes megjelenésének alkalmával tett – nyilatkozatok bizonyító erejét befolyásolja az események felperes által előadott későbbi variációinak félreérthető, sőt, akár ellentmondásos jellege, amely variációk inkább zavart keltenek, semmint hogy a tisztázást segítik elő. A felperes egyes nyilatkozatait ráadásul bizonyos alapvető kérdések tekintetében nemcsak a Törvényszék által meghallgatott tanúk egybehangzó nyilatkozatai képesek megcáfolni vagy hiteltelenné tenni, hanem az ügy iratai között szereplő és a jelen ítéletben alább szintén hivatkozott más tárgyilagos elemek is.
- 80 A Törvényszék tehát a jelen ügy tényállásának – a rendelkezésére álló öt tanúvallomás alapján, valamint amennyiben a felek között egyetértés van a tényállás tekintetében, a felperes által személyes megjelenésének alkalmával tett nyilatkozatok alapján történő – megállapításával fogja kezdeni. A

Törvényszék ugyanakkor értékelni fogja a felperes bizonyos ellentétes állításai hihetőségének mértékét is. A Törvényszék ezután azt fogja meghatározni, hogy az ily módon megállapított tényállást mennyiben tudja alátámasztani az iratokban szereplő többi bizonyíték.

- 81 E tekintetben a 2012. október 16-i találkozó körülményei, lezajlása és kimenetele, valamint annak közvetlen következményei tekintetében az alábbiakat lehet megállapítani.
- 82 Mindenekelőtt, ami az e találkozót megelőző előkészületeket illeti, Barroso elnök az OLAF vizsgálatának megindítását követően számos megbeszélést folytatott közvetlen munkatársaival az arra az esetre majdan rendelkezésére álló különböző politikai lehetőségekről, ha a felperest a vizsgálat „nem tisztázza teljes mértékben”. A Jacques Santer vezette Bizottságnak a „Cresson-ügyet” követő, 1999-es testületi lemondása képezte precedens tükrében – amelyet politikai szempontból referenciaeseménynek tekintettek – az érintettek a helyzet három lehetséges kimenetelét határozták meg, amelyek az e személyek szerinti kedvezőségüket tekintve sorrendben a következők voltak: a) a felperes haladéktalanul teljes körű és kielégítő magyarázattal szolgál az OLAF következtetéseire, aminek következtében Barroso elnök nyilvánosan helyre tudja állítani a felperesbe vetett bizalmát; b) ennek hiányában a felperes saját kezdeményezésre történő lemondása saját nevének védelme és a Bizottság megóvása céljából; c) a lemondás megtagadása esetén az EUSZ 17. cikk (6) bekezdése alapján Barroso elnöknek a felperes lemondásra való felhívása. Az érdekeltek számára ez az utolsó lehetőség tűnt a felperesre nézve a leginkább károsnak, mivel az Barroso elnök felperesbe vetett bizalmának nyilvános visszavonásával járt volna; ekként ehhez csak a legvégső esetben kívántak folyamodni.
- 83 Az érintettek abban is egyetértettek, hogy ha a Bizottság nem kíván jelentős politikai károkat elszenvedni, akkor a kérdést gyorsan és határozottan kell megoldani, amint megismerik az OLAF jelentését. A tanúként meghallgatott J. Laitenberger ily módon – az elmúlt két évtized sajnálatos eseményeit említve – kifejtette, hogy „amint fény derül egy ilyen helyzetre, azonnal cselekedni kell; az elvesztegetett idő nem pótolható, az ilyen helyzetekben nem létezik türelmi idő”. Ugyanígy, a tanúként meghallgatott L. Romero Requena kifejtette, hogy a Bizottságnak volt néhány nehéz és fájdalmas tapasztalata az OLAF vizsgálataival kapcsolatban, amikor a Bizottság túl lassan reagált és a sajtóban kiszivárogtak róla bizonyos dolgok.
- 84 Az OLAF jelentésének megküldését megelőzően néhány nappal Barroso elnök és közvetlen munkatársai informálisan arról értesültek, hogy a dolgok „nem állnak jól” a felperes számára, de részletesebb információkat nem kaptak.
- 85 2012. október 11-én Barroso elnök kabinetje – amelyet tájékoztattak arról, hogy az OLAF jelentését hamarosan megküldik – kapcsolatba lépett a felperes kabinetjével, hogy megállapodjanak egy találkozó időpontjában, amelyet 2012. október 16-án 13 óra 30 percben határoztak meg. J. Darmanin erről értesítette a felperest, aki megkérdezte tőle, hogy tudja-e, miről lesz szó ezen a találkozón. J. Darmanin nemlegesén válaszolt, és megkérdezte, hogy utánajárjon-e. A felperes azt a választ adta, hogy ez nem szükséges. J. Darmanin ekkor a felperes számára dossziét készített azokról a különféle projektekről, amelyekről a találkozón esetlegesen szó eshet.
- 86 A 2012. október 16-i találkozó napirendi pontját illetően a felperes kijelenti, hogy az „teljes meglepetésként érte”. A Törvényszék viszont úgy véli, hogy a felperesnek annak ellenére kellett volna legalábbis gyanítania, hogy az az OLAF által vele kapcsolatban lefolytatott vizsgálatra fog vonatkozni, hogy sem ennek lezárásáról, sem pedig az OLAF jelentésének Barroso elnök számára történő megküldéséről nem tájékoztatták.
- 87 Először is, a felperest az OLAF két alkalommal, 2012. július 16-án és szeptember 17-én (lásd a fenti 5. és 8. pontot) hallgatta meg, és az OLAF jelentéséből kitűnik, hogy ezen alkalmakkor részletekbe menő kérdéseket tettek fel a felperesnek a kísérőlevélben szereplő tényekkel kapcsolatban, különösen egyfelől a Bizottságnak be nem jelentett nem hivatalos eszmecserékről, amelyeket Máltán folytatott a

dohányipar képviselőivel, és amelyek némelyikének megtörténtét egyébként ő maga is elismerte, másfelől pedig az ezen eszmecseréken közvetítőként eljáró S. Zammittal mind a vizsgálattal érintett időszakban, mind pedig a vizsgálat idején a vizsgálat tárgyát illetően fenntartott kapcsolatáról.

- 88 Másodszor, a felperes az OLAF által lefolytatott vizsgálat tárgyában 2012. július 25-én találkozott első alkalommal Barroso elnökkel, amikor is a két férfi általánosságban tárgyalt a panaszban felvetett problémáról. Barroso elnök ekkor kifejtette a felperesnek az ügy jelentőségét, a felperes pedig a maga részéről kategorikusan tagadta, hogy abban bármilyen módon részt vett volna, és kijelentette, hogy az érintettekkel szemben eljárásokat kíván indítani, ez a szándéka azonban semmilyen formában nem konkretizálódott, illetve mindenesetre az esetleges konkrét lépésekről a Bizottság nem szerzett tudomást.
- 89 Harmadszor, a tanúként meghallgatott Barroso elnök kifejtette, hogy a Bizottság tagjaival fenntartott kétoldalú kapcsolatai keretében rendszerint akkor jelzi számukra a találkozó napirendjét, ha az a Bizottság rendes tevékenységeinek körébe tartozik, a jelen ügyben azonban politikai jellegű személyes megbeszélést kívánt folytatni a felperessel, ily módon semmilyen napirendi pontot nem említettek. Meglátása szerint a felperesnek magából a napirend hiányából szükségszerűen következtetnie kellett volna arra, hogy a találkozó rendkívül bizalmas és fontos témát fog érinteni, amely nem lehetett más, mint az OLAF által vele kapcsolatban folytatott vizsgálat. Ez a feltételezés egyébként arra is magyarázattal szolgálhat, hogy a felperes miért nem járt utána a szóban forgó találkozó napirendjének, holott kabinetfőnöke ezt felajánlotta neki (lásd a fenti 85. pontot).
- 90 Negyedszer arra, hogy a felperes kabinetjével nem közölték kifejezetten a napirendet, ésszerűen az is magyarázattal szolgálhat, hogy Barroso elnök jogosan törekedett arra, hogy a lehető leghosszabb ideig titokban tartsa a vizsgálatot és az OLAF jelentését. E tekintetben megjegyzendő, hogy a tanúként meghallgatott J. Darmanin és F. Vincent a Törvényszék által feltett kérdésre válaszul megerősítették, hogy egyáltalán nem volt tudomásuk sem a vizsgálatról, sem az azzal kapcsolatos tényekről azt megelőzően, hogy ezekről maga a felperes a 2012. október 16-i találkozó után őket tájékoztatta.
- 91 2012. október 15-én Barroso elnök kabinetjéhez megérkezett az OLAF jelentése, és azt négyen, azaz Barroso elnökön kívül J. Laitenberger, C. Day és L. Romero Requena olvasta el.
- 92 Ekkor C. Day két bizalmas sajtóközlemény-tervezetet készített, amelyeket J. Laitenberger és L. Romero Requena átolvasott. Az egyik arra az esetre vonatkozott, ha a felperes a saját kezdeményezésére mondana le, a másik pedig arra, ha a felperes Barroso elnök EUSZ 17. cikk (6) bekezdésén alapuló felhívására mondana le. Ezt a két tervezetet nem sokkal a 2012. október 16-i találkozó kezdetét megelőzően adták át a Bizottság szóvivői szolgálatának.
- 93 Nem készült azonban sajtóközlemény-tervezet arra az esetre, ha a felperes teljes körű és kielégítő magyarázattal tud szolgálni az OLAF jelentésére. A tanúként meghallgatott Barroso elnök, valamint J. Laitenberger és L. Romero Requena kifejtette, hogy ezen esetleges magyarázatok lényegének megismerését megelőzően ez nem lett volna lehetséges. Ezen túlmenően ebben az esetben valószínűleg nem is lett volna szükség sajtóközlemény közzétételére, legalábbis nem azonnal.
- 94 Emellett sem az EUSZ 17. cikk (6) bekezdésén alapuló döntés tervezetét, sem a felperes lemondólevelének tervezetét nem készítették el. Ugyanakkor megszervezték, hogy Barroso elnök és a máltai miniszterelnök között telefonbeszélgetésre kerüljön sor a felperessel folytatott megbeszélés követően.
- 95 A 2012. október 16-i találkozó kezdete előtt Barroso elnök megkérte J. Laitenbergert és L. Romero Requenát, hogy álljanak rendelkezésre e találkozó kimenetelének feljegyzése, valamint a későbbiek megtétele céljából.
- 96 A találkozó körülbelül 13 óra 45 perckor kezdődött, és összesen nagyjából másfél óráig tartott.

- 97 Barroso elnök legelőször is megmutatta a felperesnek az OLAF jelentését. A felperes megkérdezte, hogy elolvashatja-e, de Barroso elnök ezt azon az alapon tagadta meg, hogy a jelentés bizalmas. Többször is felolvasta a felperesnek a kísérőlevelet, és megkérdezte, hogy mit gondol arról.
- 98 A felperes, amellett hogy a kért kenőpénzekkel és az általa állítólag S. Zammitnak adott utasításokkal kapcsolatos állítások tekintetében nyomatékosan védte ártatlanságát, nem tagadta, hogy a Bizottság, sőt, a saját kabinetének tudtán kívül Máltán az S. Zammit közvetítésével megszervezett és nem hivatalos találkozókra vett részt a dohányipar képviselőivel, nem tagadta továbbá az S. Zammittal fennálló személyes baráti kapcsolatát. Elismerte, hogy e tekintetben óvatlan volt, és hogy nem kellett volna ilyen kapcsolatot fenntartania.
- 99 Barroso elnök – az általa „kevésbé meggyőzőnek”, sőt, „bizarrnak” minősített – e magyarázatok tükrében úgy vélte, hogy a politikai körülmények között „elképzeltetlen”, hogy a felperes hivatalban maradjon. Ebben a kontextusban Barroso elnök tanúként való meghallgatása során pontosította, hogy ezen a ponton minden politikai és személyes bizalmát elveszítette a felperesben. Barroso elnök továbbá azzal érvelt, hogy meg kellett óvnia a Bizottság mint intézmény feddhetetlenségét. Jelezte a felperesnek, hogy ilyen körülmények között célszerűbb és méltóbb, ha önként nyújtja be lemondását, hogy saját becsületét megvédhesse. Barroso elnök ugyanakkor hozzáfűzte, hogy ha a felperes ezt nem teszi meg, a Lisszaboni Szerződés jogkört biztosít a számára, hogy erre a lemondásra való hivatalos felhívás révén rákényszerítse.
- 100 A két férfi közel egy órán keresztül tárgyalt, a felperes pedig továbbra is ártatlanságát hangoztatta, és kérte, hogy megnézhesse az OLAF jelentését, Barroso elnök pedig azt válaszolta, hogy nem jogosult azt vele közölni. A felperes azt is hosszasan ecsetelte Barroso elnöknek, hogy mennyire nehéz számára és a családja számára ez a helyzet, valamint hogy több időre, legalább még 24 órára szüksége van, hogy ügyvéddel vitathassa meg ezeket a kérdéseket, Barroso elnök azonban nem engedélyezte számára ezt az időt, és nem volt hajlandó fél óránál többet biztosítani számára.
- 101 E megbeszélés végén a felperes jelezte Barroso elnök felé, hogy a lemondást választja. Tanúként való meghallgatása során Barroso elnök hangsúlyozta, hogy ez a kijelentés jelen időben („lemondok”) és nem jövő időben („le fogok mondani”) hangzott el.
- 102 A Törvényszék ezzel összefüggésben nem tartja hitelt érdemlőnek a felperes azon tanúvallomását, amely szerint tekintettel arra a „zaklatásra”, amellyel szembesült, mindössze annyit mondott Barroso elnöknek: „úgy tűnik, távoznom kell”, illetve hogy „ő mondta, hogy távozni fog”, ezzel azt sugallva, hogy akkor ténylegesen nem nyújtotta még be lemondását.
- 103 Az ilyen halogató értelmű kijelentések hatása valójában összeegyeztethetetlen lett volna azzal a három lehetséges kimenetellel, amelyeket Barroso elnök irányított elő a 2012. október 16-i találkozó vonatkozásában (lásd a fenti 82. pontot), és amelyek mindegyike gyors és határozott kezelést igényelt (lásd a fenti 83. pontot), ily módon ésszerűen kizárható, hogy Barroso elnök ilyesfajta kijelentésekkel megelégedett volna.
- 104 Mindenekfelett – és anélkül, hogy vizsgálni kellene annak indokait, hogy a felperes miért tartotta célszerűnek a jelen ügyet a Törvényszék elé terjeszteni – meg kell állapítani, hogy az érdekelt tanúvallomását a következőkkel folytatta:

„Én olyan rendszerből jövök – a máltai kabinet minisztere voltam sok évig, több mint 15 évig –, olyan rendszerből jövök, amelyben ha a miniszterelnök azt mondja, akár csak egyszerű sms-ben, hogy az embernek távoznia kell, akkor távozik is. Mármost ebben a rendszerben az ember nem mondja, »ugyan már, a bíróság elé viszem az ügyet«; úgy értem, ez az a rendszer, amelyet megszoktam. Úgyhogy akkoriban ezzel a helyzettel szembesültem.”

- 105 Ugyanígy, a Törvényszék egyik kérdésére válaszul, a felperes felkiáltott: „Hogyan maradhatna egy politikus ott, ahol nem kérnek belőle?”
- 106 Ezek az akaratlan megjegyzések kevésbé tűnnek összeegyeztethetőnek az egyébként a felperes által előadott verzióval, amely szerint mindössze a jövőbeli lemondásról, vagy pusztán az esetleges lemondásról esett szó.
- 107 15 óra körül Barroso elnök behívta irodájába J. Laitenbergert és L. Romero Requenát, hogy feljegyezzék a találkozó következtetéseit, és hogy – különösen a felperes lemondását bejelentő sajtóközlemény közzététele és kabinetjének személyzetével kapcsolatos teendők elvégzése révén – biztosítsák a későbbiek megtételét.
- 108 A jelen ítélet céljából alapvetően a 2012. október 16-i találkozóhoz a tanúk által leírt e második része alapján a következőket kell alapvetően megállapítottak tekinteni:
- Barroso elnök a felperes jelenlétében elmondta J. Laitenbergernek és L. Romero Requenának, hogy a felperes – amellet, hogy vitatja az OLAF állításait – a lemondás mellett döntött;
  - a felperes továbbra is nyomatékosan hangoztatta ártatlanságát, kifogásolta a vele szembeni bánásmódot, és egészen odáig elment, hogy „lincselésről” beszélt, valamint hogy mindenekelőtt azt kérte, hogy több idő álljon rendelkezésére lemondásának nyilvános bejelentése előtt; e tekintetben a felperes ügyvédeknek egyik kérdésére válaszul L. Romero Requena tanúvallomásában pontosította, hogy a felperes amellet, hogy nyomatékosan hangoztatta ártatlanságát, elfogadta lemondásának politikai tényét;
  - Barroso elnök úgy vélte, hogy nem lehet halogatni e kérdés rendezését, mivel a felperes lemondása politikai és intézményi döntés is volt, a máltai hatóságok és a többi intézmény elnökét tájékoztatni kell, és a délután folyamán később sajtóközleményt kell közzétenni;
  - tekintettel arra, hogy a felperes ragaszkodott ahhoz, hogy több idő álljon rendelkezésére lemondásának nyilvános bejelentése előtt, Barroso elnök egyértelmű választ keresett arra a kérdésre, hogy a felperes megerősíti-e lemondását, vagy hogy azt gondolja-e, hogy továbbra is betöltheti tisztségét a Bizottság tagjaként; a felperes nemleges válaszolt, és megerősítette lemondását, ugyanakkor továbbra is több időt kért;
  - Barroso elnök megállapította, hogy a kérdést nem lehet újból megvitatni; boldogan adna több időt a felperesnek, de ez nem lehetséges, és úgy tekintette, hogy a felperes benyújtotta lemondását;
  - Barroso elnök a két tanú jelenlétében felolvasta a felperes lemondását bejelentő sajtóközlemény tervezetét a felperesnek; a felperes nem fogalmazott meg kifogást; Barroso elnök ráadásul kézzel a következővel egészítette ki a sajtóközleményt: „J. Dalli kategorikusan elutasítja ezeket a megállapításokat”;
  - a találkozó vége felé a beszélgetés a felperes lemondásával kapcsolatos későbbi teendőkre és gyakorlati szempontokra irányult; a felperes információkat kért és kapott a testület tagjaként történő helyettesítése tekintetében követendő eljárásról, valamint kabinetje személyzetének adminisztratív helyzetéről.
- 109 A 2012. október 16-i találkozó e második részében a felperes megkérdezte, hogy kell-e írnia lemondólevelet. Barroso elnök azt felelte, hogy erre nincs szükség, de megteheti, ha szeretné, és a két férfi megállapodott abban, hogy megkérlik L. Romero Requenát, hogy készítse el a felperes lemondásának okait kifejtő levél tervezetét. Barroso elnök pontosította, hogy lehetőséget kíván biztosítani a felperes számára, hogy előadja a védekezésével kapcsolatos azon érveket, amelyek nem szerepelhetnek a Bizottság sajtóközleményében.

- 110 E tekintetben és a fenti 102. pontban kifejtett elméletre válaszul a fenti 103–106. pontban kifejtettekhez hasonló okokból a Törvényszék úgy véli, hogy a felperes tanúvallomása nem hitelt érdemlő, amikor azt állítja, hogy J. Laitenberger és L. Romero Requena jelenlétében azt jelentette ki, hogy „távozni fog”, illetve hogy „majd távozni fog”, de csak akkor, ha lemondását írásba foglalják. A felperes ügyvédeknek egyik kérdésére válaszul L. Romero Requena tanúvallomása során emellett azt is elmondta, hogy soha nem tekintette a lemondólevelet a felperes lemondásához elengedhetetlen alaki követelménynek. Ennek a levélnek pusztán annyit kellett lehetővé tennie a felperes számára, hogy írásban fejtse ki a nyilvánosság számára lemondásának okait. Tanúként történő meghallgatása során J. Laitenberger is azzal zárta a tények ismertetését, hogy a Barroso elnök és a felperes között az ő jelenlétében lezajlott párbeszéd tükrében számára világos volt, hogy a felperes döntött úgy, hogy önként mond le, inkább mint, hogy erre kötelezzék, és hogy a felperes lemondólevele egy már meghozott és hatályossá vált döntés pusztá megerősítéseként szolgált volna.
- 111 A találkozó lezárult, és a felperes körülbelül 15 óra 30 perckor távozott Barroso elnök irodájából.
- 112 Barroso elnök ekkor telefonon beszélt a máltai miniszterelnökkel, L. Gonzival, akivel megállapodtak abban, hogy megindítják a felperes felváltására irányuló eljárást.
- 113 15 óra 45 perc körül a felperes visszatért saját irodájába, és arra kérte titkárnőjét, hogy hívja össze kabinetének személyzetét. J. Darmanin megkérdezte ennek okát, a felperes pedig erre – J. Darmanin emlékezete szerint – a következőképpen válaszolt:
- „Gondban vagyunk, óriási gondban: fel kell hívjam a feleségemet és meg kell neki mondanom. El kell mennem [máltaiul: irrid nitlaq], tudnom kell, utána kell járnom [máltaiul: irrid nara] a juttatásaimnak. Milyen jogaim vannak? Jogosult vagyok nyugdíjra?”
- 114 A felperes ezután felhívta házastársát, J. Darmanin pedig kiment a helyiségből.
- 115 A felperes a máltai miniszterelnököt is visszahívta, aki őt távollétében már kereste. A felperes szerint ez a telefonbeszélgetés egy percig tartott, L. Gonzi pedig mindössze annyit mondott neki: „Ide figyeljen! Barroso felhívott, és azt mondta, hogy Ön már nem a Bizottság tagja, és hogy valaki mást kell találnunk.” A felperes a személyes megjelenése alkalmával hozzá intézett egyik kérdésre válaszul egyébként hangsúlyozta, hogy elmondta L. Gonzinak, hogy Barroso elnök „szüntette meg” a Bizottság tagjaként fennálló megbízatását. Az ezekkel a szavakkal megfogalmazott állításnak azonban ellentmond L. Gonzinak a máltai parlament előtt ugyanaznap este tett bejelentése (lásd a fenti 17. pontot).
- 116 16 óra 00 perc és 16 óra 15 perc között a felperes kabinetje személyzetének tagjait a konferenciaterembe hívták. A felperes tájékoztatta őket, hogy találkozott Barroso elnökkel, aki ismertette vele az OLAF jelentésének a dohányiparral fenntartott bizonyos kapcsolataira vonatkozó következtetéseit. A felperes többek között elmondta, hogy Barroso elnök 17 órakor be fogja jelenteni, hogy a felperes távozik a Bizottságtól, és hogy most elhagyja a Bizottságot, visszatér Máltára, és megvédi ügyét.
- 117 J. Darmanin tanúvallomásában megerősítette és megismételte, hogy jóllehet nem emlékszik a felperes által a kabinetjének személyzetével lezajlott találkozó során használt pontos szavakra, számára egyértelmű volt, hogy 17 órától a felperes már nem lesz a Bizottság tagja. A Törvényszék egyik kérdésére válaszul hozzáfűzte, hogy nem tudja eskü alatt kijelenteni, hogy a felperes azt mondta, „lemondtam”, ugyanakkor arra sem emlékszik, hogy bármi ettől eltérő hangzott volna el.
- 118 16 óra 20 perc és 16 óra 45 perc között L. Romero Requena felkereste a felperes kabinetjét, hogy átadja neki az általa asszisztensének segítségével röviddel az előtt megfogalmazott lemondólevél tervezetét. A felperest az irodájában találta egy számára ismeretlen személy társaságában. A felperes nem írta alá a szóban forgó levéltervezetet, hanem azt válaszolta, hogy „foglalkozni fog velem”. L. Romero Requena ekkor eljött az irodából.

- 119 A szóban forgó levéltervezet (a keresetlevél A.12 melléklete) szövege a következő, és az alábbi törléseket tartalmazza, a felek között pedig nem vitatott, hogy azokat a felperes saját kezűleg az említett levéltervezet átvételét követően eszközölte:

„Tisztelt Elnök Úr!

Ezennel tájékoztatom Önt arról a döntésemről, hogy az Európai Bizottságnál betöltött tisztségemről azonnali hatállyal lemondok.

Ezt a döntésemet azzal a céllal hoztam, hogy megóvjam saját jóhíretem, egyúttal pedig hogy megelőzzek minden kárt, amely az Európai Uniót és a Bizottságot az elkövetkező hetekben érheti.

Határozottan vitatok minden állítást. Meggyőződésem, hogy semmi nem eredményezi majd annak megállapítását, hogy törvényt szegtem volna. Ennélfogva a rendelkezésekre álló valamennyi jogi eszközt igénybe fogom venni, hogy ezekkel az állításokkal szemben megvédjem jóhíretem és érdekeimet. Ez azonban nemcsak időigényes lesz, de mindenekelőtt azt is igényli, hogy mentesüljek az Európai Bizottság tagjaként meglévő jelenlegi politikai feladataim alól. Tisztségem további betöltése esetén képtelen lennék ügyemet olyan határozottan védeni, ahogyan arra meglátásom szerint szükség van. Ugyanakkor elismerem, hogy elkerülhetetlen károkat okozna az intézmény imázsának, ha valamely hivatalban lévő tagja a magatartásával kapcsolatos állításokra irányuló jogi vitában venne részt. Ami ennél is fontosabb: nem úgy érzem, hogy minden energiámat a biztosi tisztségem ellátására tudnám fordítani [...] úgy, hogy ezzel egyidejűleg meg kell védenem magam ezekkel az állításokkal szemben.

Hadd biztosítsam ugyanakkor, hogy jóhíremnek az ezen állításokkal szembeni megvédésére irányuló eltökéltségem soha nem fogja megakadályozni, hogy a feddhetetlen és megfontolt magatartás tanúsítására irányuló, egykori biztosként fennálló jogi kötelezettségeimet tiszteletben tartsam.”

- 120 16 óra 50 perckor C. Day felhívta J. Darmanint, és azt javasolta, hogy szervezzenek találkozót a felperes kabinetje személyzetének, saját magának és J. Laitenbergernek a részvételével. Erre a találkozóra 17 óra 30 perc és 17 óra 45 perc között a Berlaymont-épület tizenharmadik emeletén került sor. A felperes kabinetjének személyzetét többek között arról tájékoztatták, hogy a Bizottság felperest felváltó új tagjának kinevezéséig a Bizottság alelnöke, Maroš Ševčovič lesz felelős az Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Főigazgatóságért.
- 121 17 óra 11 perckor kiadták a felperes lemondását bejelentő bizottsági sajtóközleményt. A felperes elismeri, hogy erről tudomása volt.
- 122 18 óra körül a felperes szóvivőjét, F. Vincent-t a felperes irodájába hívták. A felperes megkérdezte, hogy ki lehet-e adni egy olyan sajtóközleményt, amelyben a Bizottság sajtóközleményére válaszul kifejti álláspontját. F. Vincent azt felelte, hogy erre már nincs lehetőség, mivel lemondása hivatalossá vált, és ezért már nem veheti igénybe a Bizottság kommunikációs szolgálatait. A felperest ez igencsak felbosszantotta. Ekkor J. Darmanin – aki irodájából hallotta a sajátjához közeli irodából kiszűrődő feszült hangokat – azt látta, hogy a felperes vitatkozik F. Vincent-nal. Ő is megerősítette a felperes számára, hogy már nincs lehetőség sajtóközleménynek az ő nevében történő kiadására, mivel 17 óra óta már nem a Bizottság tagja, és mivel az intézményt az elnök képviseli, aki már kiadta saját közleményét.
- 123 Az este folyamán később a felperes kiadta saját sajtóközleményét. Ez a sajtóközlemény nem említi a felperes lemondását, de nem is cáfolja a Bizottság sajtóközleményét. A sajtóközlemény lényegében az OLAF valamennyi állításának elutasítására szorítkozik.

- 124 A fenti megállapítások, értékelések és megfontolások összességére tekintettel a Törvényszék úgy véli, hogy jogilag megkövetelt módon bebizonyosodott az, hogy a felperes szóban lemondott biztosi tisztségéről azon a találkozón, amelyre közte és Barroso elnök között 2012. október 16-án délután ezen utóbbi irodájában került sor, valamint hogy lemondását J. Laitenberger és L. Romero Requena jelenlétében szóban is megerősítette.
- 125 Ezt az elsősorban a tanúvallomások alapján és – adott esetben – a felperes személyes megjelenése alkalmával kifejtettekkel megerősített következtetést többek között az alábbiak támasztják alá:
- a felperessel folytatott telefonbeszélgetést követően a máltai miniszterelnök által a máltai parlamentnek 2012. október 16-án este tett bejelentése (lásd a fenti 17. pontot);
  - a felperes által 2012. október 16-án este egy máltai rádióknak adott interjú (lásd a fenti 18. pontot), amelyben az érdekelt úgy határozott, hogy a Bizottságtól való távozását önkéntes politikai döntésként ábrázolja;
  - az, hogy a felperes nem cáfolta meg a Bizottság által 2012. október 16-án 17 óra körül közzétett sajtóközleményt, amelyről viszont tudomása volt, és amely a lemondásáról szólt;
  - az, hogy a felperes – különösen a 2012. október 16-án este kiadott saját sajtóközlemény keretében – nem adott ki hivatalos nyilatkozatot, amelyben tagadta volna a Bizottság által bejelentett lemondását;
  - a felperes által a részére L. Romero Requena által átadott lemondólevél tervezetén saját kezűleg eszközölt jegyzetek korlátozottsága (lásd a fenti 119. pontot);
  - L. Romero Requena által 2012. október 18-án a dossziében azt megelőzően – azaz *in tempore non suspecto* – tett feljegyzés (lásd a fenti 19. pontot), hogy a felperes első alkalommal vitatta volna lemondásának tényét vagy annak jogszerűségét (lásd a fenti 21. pontot).

A jogkérdésről

- 126 A tényállással kapcsolatos fenti megállapítások összességéből következik, hogy a felperes a 2012. október 16-i találkozón szóban benyújtotta a biztosi tisztségéről való lemondását, és hogy ezt a lemondást J. Laitenberger és L. Romero Requena jelenlétében ennek a találkozónak a végén szóban megerősítette.
- 127 A kereseti kérelmekre tekintettel a Törvényszék feladata annak jogi szempontból történő értékelése, hogy ez a lemondás önkéntesnek minősül-e, vagy hogy azt Barroso elnöknek az EUSZ 17. cikk (6) bekezdésén alapuló felhívása által kiváltott kötelezettség alapján nyújtották-e be, amely felhívás a jelen ügyben a megtámadható jogi aktust képezné.
- 128 Előzetesen meg kell állapítani, hogy az EUSZ 17. cikk (6) bekezdése sem a Bizottság elnökének felhívását, sem az annak alapján sorra kerülő lemondást nem köti meghatározott alaki feltételhez, például írásbeliséghez. A jogbiztonság általános elve sem tűnik megkövetelni egy ehhez hasonló alakíságot, mivel a lemondás bizonyításának terhe mindenesetben az arra hivatkozó félre hárul (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2001. február 23-i De Nicola kontra EBB ítélet, T-7/98, T-208/98 és T-109/99, EBHT-KSZ, EU:T:2001:69, 287. és 290. pont). Ezenfelül ugyanez igaz a Bizottság valamely tagjának önkéntes lemondására.
- 129 Ennélfogva mindjárt az elején el kell utasítani az említett rendelkezés és az említett általános jogelv azon az alapon történő megsértésére alapított megsemmisítési jogalapot, hogy a felperes lemondását nem írásban nyújtotta be.

- 130 A felperes ugyanakkor lényegében azzal érvel, hogy Barroso elnök azzal, hogy kifejezetten közölte vele azt a szándékát, hogy a felperes lemondásának megkövetelése céljából szándékában áll az EUSZ 17. cikk (6) bekezdése alapján rendelkezésére álló jogkörhöz folyamodni, olyan szóbeli döntést hozott, amely az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése értelmében megtámadható jogi aktust képez, amennyiben a felperes jogi helyzetének jelentős módosításával az érdekeit érintő kötelező erejű joghatásokat vált ki.
- 131 Konkrétabban az, hogy Barroso elnök lemondásra szólította fel a felperest, rámutatva, hogy méltóbb lenne hozzá, ha ezt önként tenné meg, mint hogyha arra felkérnék, ténylegesen és jogilag is a Bizottság elnökének az EUSZ 17. cikk (6) bekezdése alapján rendelkezésére álló, a Bizottság valamely tagjának lemondásra való felhívásra irányuló jogkör kifejezésre juttatását képezi. Az „önkéntes lemondásra” vonatkozóan a felpereshez intézett „felkérés” és Barroso elnök azon „fenyegetése”, hogy ha ezt megtagadja, akkor erre „fel fogja hívni” valójában két különböző módon előadott és eltérő szavakkal megfogalmazott egyetlen aktust képez.
- 132 Annak értékeléséhez, hogy a Barroso elnök által a 2012. október 16-i találkozón ténylegesen használt szavak – a felperes által előadottaknak megfelelően – a felperes tisztségéről való lemondásra irányuló, az EUSZ 17. cikk (6) bekezdése értelmében vett szóbeli „felhívást” képeznek-e, figyelembe kell venni egyrészt a szóban forgó tisztség jellegét és tartalmát, másrészt pedig a szóban forgó rendelkezés keletkezését és célját.
- 133 Elsősorban, ami a szóban forgó tisztség jellegét illeti, az alapvetően politikai jellegű megbízatás körébe tartozik (lásd többek között: EUSZ 17. cikk, (1), (3), és (8) bekezdés), amelyet az Európai Tanács ruház az érdekeltre a Bizottság elnökével közös megegyezés alapján és a Parlament általi jóváhagyást követően (lásd: EUSZ 17. cikk, (7) bekezdés). E tisztségnek az EUSZ 17. cikk (1) bekezdésében meghatározott tartalma lényegében a Szerződések által az Unióra ruházott hatásköri területeken az uniós politikák koordinálásával, végrehajtásával, igazgatásával és végrehajtásuk ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat foglalja magában.
- 134 Amennyiben a Bizottság – amint saját magát meghatározza – az Unió képezte új nemzetközi jogi jogrend fő „végrehajtó szervének” tekinthető (az 1963. február 5-i van Gend & Loos ítélet értelmében, 26/62, EBHT, EU:C:1963:1), tagjai testületileg olyan feladatokat látnak el, amelyek a hatáskörök szétválasztásának klasszikus doktrínája szerint a végrehajtói hatalomba tartoznak.
- 135 Ezzel összefüggésben megjegyzendő, hogy a tagállamok közös alkotmányos hagyományai értelmében a nemzeti végrehajtó szervek körében ilyen megbízatással felruházott személyek általánosságban a végrehajtó szerv vezetője vagy az őket kinevező hatóság mérlegelése alapján felmenthetők. E tekintetben emlékeztetni kell a maga a felperes által személyes megjelenésének alkalmával máltai politikai funkciókra vonatkozóan tett, a fenti 104. pontban szereplő nyilatkozatokra.
- 136 Másodsorban az EUSZ 17. cikk (6) bekezdésének keletkezését és célját illetően emlékeztetni kell arra, hogy – a megbízatás lejártától vagy az elhalálozástól eltekintve – az önkéntes lemondáson (EK 215. cikk), illetve többek között súlyos kötelezettségzegés esetén a Bíróság általi felmentésen (EK 216. cikk) kívül a Szerződések eredetileg nem írtak elő semmilyen más lehetőséget a Bizottság valamely tagjának lemondására.
- 137 E különös körülményeken kívül – amelyek a Bíróság általi felmentésre irányuló eljárást eredményezhetnek – nem állt a Bizottság mint testület vagy elnöke mint a Bizottság vezetője rendelkezésére semmilyen más lehetőség arra, hogy a Bizottság valamely tagját lemondásra kényszerítse akkor, ha úgy tűnt, hogy ezt a helyzet vagy a pillanatnyi politikai körülmények az intézmény érdekében megkövetelik.
- 138 A fenti 135. pontban megállapítottaknak megfelelően, ez a helyzet nem tükrözte a nemzeti végrehajtó szervek által hagyományosan alkalmazott politikai gyakorlatot.

- 139 Amint azt a Bizottság a jelen eljárás során hangsúlyozta, ez a helyzet egyébként a Jacques Santer vezette Bizottság 1999. március 15-én történt testületi lemondásához vezetett, azután, hogy két tag megtagadta lemondásának benyújtását, amikor a Bizottság mint testület bizalmatlansági indítványa Parlament általi megszavazásának fenyegetésével szembesültek.
- 140 Az ilyen testületi lemondás – amely sértheti a közösségi intézmények megfelelő működését, illetve árthat politikai hitelességüknek – megisméltetésének megelőzése céljából a 2001. február 26-án aláírt Nizzai Szerződés szerzői a Bizottság elnökét azzal a mérlegelési jogkörrel ruházták fel, hogy a testület többségének támogatásával megkövetelje a Bizottság valamely tagjának lemondását. Így az EK 217. cikknek a Nizzai Szerződéssel módosított (4) bekezdése akként rendelkezik, hogy „[a] Bizottság tagja köteles benyújtani lemondását, ha a testület jóváhagyását követően az elnök őt erre felhívja”.
- 141 A 2007. december 13-án aláírt Lisszaboni Szerződés szerzői azzal erősítették meg a Bizottság elnökének ezt az előjogát, hogy mérlegelési jogkörrel ruházták fel arra, hogy az EUSZ 17. cikk (6) bekezdésének megfelelően anélkül hívja fel a Bizottság valamely tagját a lemondásra, hogy ehhez meg kellene szereznie a testület többségének előzetes jóváhagyását.
- 142 Amint arra e rendelkezés keletkezése és célja rávilágít, a rendelkezés még pontosabban azt az eshetőséget veszi számításba, ha a Bizottság valamely tagja olyan körülmények között tagadja meg az önkéntes és saját kezdeményezésre történő lemondást, amikor a Bizottság elnöke elveszítette benne a bizalmát, és úgy véli, hogy hivatalban maradása azzal a kockázattal járna, hogy sérül az intézmény hitelessége, vagy akár politikai fennmaradása.
- 143 E rendelkezés keletkezésével teljesen egybehangzott és annak célját teljes körűen tiszteletben tartotta a jelen ügyben Barroso elnök intézkedése, amely abból állt, hogy a 2012. október 16-i találkozéhoz vezető szakasztól kezdve biztosítsa a felperes számára a döntést az önkéntes lemondás és az EUSZ 17. cikk (6) bekezdése szerinti felhívás megfogalmazásával „provokált” lemondás között. Ez az intézkedés különösen abban nyilvánult meg, hogy mindkét eshetőségre egy-egy sajtóközlemény-tervezetet készítettek (lásd a fenti 92. pontot).
- 144 A tényállás Törvényszék általi vizsgálatából egyébként kitűnik, hogy a 2012. október 16-i találkozó korai szakaszában Barroso elnök – miután a felperes nem szolgált az OLAF következtetéseire teljes körű és kielégítő magyarázatokkal – úgy határozott, hogy a felperesnek távoznia kell a Bizottságból, és eltökélt volt az iránt, hogy e célból éljen az EUSZ 17. cikk (6) bekezdése alapján rendelkezésére álló, a felperes lemondásra való felhívására irányuló jogkörrel. Barroso elnök ugyanakkor – éppen a felperes érdekében – továbbra is hajlandó volt arra, hogy az általa „politikai szívességnek” tartott, az EUSZ 17. cikk (6) bekezdésén alapuló hivatalos felhívás nélkül, önkéntesen benyújthassa lemondását.
- 145 Barroso elnök tehát azt javasolta a felperesnek, hogy mondjon le önként, ugyanakkor teljesen egyértelművé tette, hogy ha a felperes ezt nem teszi meg, akkor erre az EUSZ 17. cikk (6) bekezdése alapján fel fogja hívni. Barroso elnök tanúvallomásában megerősítette, hogy ha a felperes nem mondott volna le önként, az EUSZ 17. cikk (6) bekezdése alapján „minden bizonnyal” felhívta volna ennek megtételére. A számára biztosított választási lehetőséget egyébként az érdekelt úgy fogta fel, mintha az ezt jelentené: „jogomban áll Önt elbocsátani; de le is mondhat”.
- 146 Ebben a kontextusban az állítólagos megtámadott döntés fennállásának megállapításához nem elegendő az a körülmény, hogy Barroso elnök – a felperes vonakodásával és hezitálásával szembesülve – egyre sürgetőbben nyilvánította ki a felperes felé, hogy méltóbb lenne hozzá, ha önként mondana le, mintha erre felhívják. Mindaddig ugyanis, amíg nem fogalmazták meg egyértelműen a lemondásra irányuló, az EUSZ 17. cikk (6) bekezdésén alapuló felhívást, Barroso elnök szavaiból – bármennyire nyomatékosak lehettek is – semmiféle olyan felhívás nem következett, amely a felperes érdekeit, jogi helyzetének jelentős módosítása révén, érinthette volna.

- 147 A Törvényszék megalapozatlannak tartja a felperes azon érvét, amely szerint Barroso elnök „nyomást” gyakorolt rá, és hogy e „nyomás” révén élt az EUSZ 17. cikk (6) bekezdésén alapuló jogköreivel, mivel a valamely jogkör alkalmazásának lehetőségére irányuló puszta célzás nem hasonlítható össze e jogkör tényleges alkalmazásával. A Bizottság e tekintetben helytállóan jegyzi meg, hogy még ha a végeredményt illetően nincs is jelentős eltérés a felperessel ismertetett két választási lehetőség között, politikai, és főleg jogi szempontból számottevő a különbség egyrészt egy szándékos és egyoldalú döntés, másrészt az EUSZ 17. cikk (6) bekezdésén alapuló felhívás megfogalmazása következtében sorra kerülő, ekként pedig inkább a felmentés látszatát keltő lemondás között. E döntési lehetőségek ismeretében a felperes ekkor – legalábbis kezdetben – úgy határozott, hogy az önkéntes lemondásra vonatkozóan számára felkínált lehetőséggel fog élni, ami számára azzal az előnnyel járt, hogy nem az lesz a nyilvános megítélés, hogy Barroso elnök felhívására mondott le.
- 148 Ebben a kontextusban a Törvényszék nem tartja hihetőnek a felperes azon állítását, amely szerint nem látott különbséget a számára felajánlott két választási lehetőség között. Éppen ellenkezőleg: a felperes számára – tapasztalt politikusként – egyértelműnek kellett lennie, hogy jelentős különbség van az önkéntes lemondás és egy hivatalos és kötelező erejű eljárás alapján kikényszerített lemondás között.
- 149 A ténybeli és jogi elemek fenti értékelését megerősíti a 2012. október 16-i találkozó végén L. Romero Requena által személyesen a felperesnek átadott, de a felperes által alá nem írt lemondólevél-tervezethez a felperes által hozzáfűzött saját kezű megjegyzések (lásd a fenti 119. pontot). A Törvényszék e tekintetben úgy véli, hogy a felperes tanúvallomásaiban nem hitelt érdemlően hivatkozik arra, hogy azért nem írta alá a lemondólevél említett tervezetét, mert az az önkéntes lemondását sugallta volna. A felperes által ebben a tervezetben saját kezűleg eszközölt törlések ugyanis nem magára a lemondásra, és nem is a lemondás önkéntes jellegének nyomatékosítására, hanem ebben az összefüggésben jelentéktelenebb részletekre vonatkoznak. A Törvényszék szerint ésszerűen feltételezhető, hogy ha a félreértés jelentősebb lett volna, és magára a lemondásra vagy az azzal kapcsolatos alapvető feltételekre vonatkozott volna, a felperes nem elégedett volna meg annyival, hogy a tervezetben kézzel eszközöljön ilyen apróbb módosításokat, hanem vagy egészen egyszerűen elutasította volna azt oly módon, hogy nem is látja el jegyzetekkel, vagy pedig a főbb kijelentéseket törölte volna.
- 150 Ezt az értékelést ezenfelül megerősíti a felperessel folytatott telefonbeszélgetését követően a máltai miniszterelnök, L. Gonzi által a máltai parlament előtt 2012. október 16-án tett bejelentés (lásd a fenti 17. pontot).
- 151 Végezetül ezt az értékelést a 2012. október 16-án este adott rádióinterjúja során a felperes által tett megjegyzések (lásd a fenti 18. pontot) is megerősítik. A Törvényszék többek között rámutat, hogy a felperes nem válaszolt egyértelműen az újságírónak, amikor az azt sugalmazta, hogy Barroso elnök kényszerítette őt a lemondásra.
- 152 A fenti megfontolások összességéből következik, hogy a felperes lemondását önként nyújtotta be, és anélkül, hogy arra Barroso elnök az EUSZ 17. cikk (6) bekezdése alapján felhívta volna.
- 153 Mivel a Törvényszék nem állapította meg a jelen megsemmisítés iránti kérelemmel érintett megtámadott jogi aktust képező e felhívás fennállását, a megsemmisítés iránti kérelmet – a fenti 67. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően – mint elfogadhatatlant kell elutasítani.
- 154 A felperes másodlagosan azonban fenntartja, hogy lemondásának a Törvényszék általi megállapítása esetén azt is meg kell állapítani, hogy arra a felmentéssel való fenyegetés, azaz elviselhetetlen nyomás alkalmazásával került sor, ami lehetővé teszi annak megállapítását, hogy beleegyezése akarathibán alapult. A 2012. október 16-i találkozó során ugyanis Barroso elnök folyamatosan hangsúlyozta, hogy joga van a felperest felmenteni, és több alkalommal alkalmazta a „felmentés” szót (angolul: dismissal). A felperesnek valójában nem volt más választása, mint betartani a Barroso elnök által részére adott utasítást. A felperes szerint a beleegyezés ilyen hibája semmissé teszi lemondását.

- 155 Főszabály szerint a jelen megsemmisítés iránti kérelem alátámasztására nem hozható fel ilyen érvelés, amely kérelem nem a felperes lemondására vonatkozó saját döntésére irányul – amely döntést ráadásul nem is lehet felróni a Bizottságnak –, és nem is a Bizottság olyan jogi aktusára irányul, amely sérelmet okozó jogi aktus jellegét ölti.
- 156 Mindenesetre, még ha a jelen kereset keretében a felperes kétségbe is vonhatná lemondásának jogszerűségét azon az alapon, hogy az akarathibán alapult, a Törvényszék úgy véli, hogy nem bizonyított egy ilyen akarathiba fennállása.
- 157 Ebben a kontextusban és a fenti 133. pontban kifejtetteknek megfelelően egy alapvetően politikai jellegű megbízatás megszűnését illetően a Bizottság helytállóan hivatkozik arra, hogy a Bizottság valamely tagjának lemondásra való felhívására irányuló, a Bizottság elnöke számára az EU-Szerződés által diszkrecionális alapon biztosított jogkör szükség esetén történő gyakorlásával kapcsolatos határozott szándék kifejezése nem tekinthető az érdekelt lemondásának érvényességét vagy önkéntes jellegét érintő, jogellenes nyomásnak.
- 158 Ezenfelül a kormányzati szinten szerzett jelentős politikai tapasztalatával a felperes egy nagyjából másfél órás interjú során nyugodtan elutasíthatta volna Barroso elnök javaslatát, és felszólíthatta volna, hogy intézzon hozzá hivatalosan egy, az EUSZ 17. cikk (6) bekezdésén alapuló felhívást. A felperes többek között bármikor eljöhett volna a találkozóról, illetve kérhette volna, hogy azon kabinetjének egy vagy több tagja részt vehessen.
- 159 A fenti megfontolásokból következik, hogy a megsemmisítés iránti jelen kérelmet el kell utasítani.

A kártérítési kérelemről

- 160 Kártérítési kérelmének alátámasztására a felperes azzal érvel, hogy a megsemmisítés iránti kérelemben szereplő állítólagos jogszerűtlenségek olyan jogszabály súlyos megsértését eredményezték, amelynek célja, hogy jogokat ruházzon magánszemélyekre.
- 161 Márpedig, mivel a jelen ítéletben a Törvényszék már megállapította, hogy nem bizonyosodott be a Bizottság említett megsemmisítés iránti kérelemben kifogásolt jogi aktusainak fennállása, ezen az alapon ezzel az intézménnyel szemben nem lehet megállapítani semmilyen jogszerűtlenséget e tekintetben, még kevésbé pedig valamely jogszabály súlyos megsértését.
- 162 Ami a megsemmisítés iránti kérelemben másodlagosan felhozott állítólagos akarathibát illeti (lásd a fenti 154. pontot), a Törvényszék már megállapította, hogy annak fennállása nem bizonyított.
- 163 A fentiekből következik, hogy a Bizottságnak vagy elnökének felróható magatartására vonatkozó állítások jogilag megkövetelt módon nem bizonyosodtak be.
- 164 Ezért a kártérítési kérelmet mint megalapozatlant, ennél fogva pedig a keresetet teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

- 165 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A felperest, mivel pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített harmadik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.**
- 2) A Törvényszék John Dallit kötelezi a költségek viselésére.**

Jaeger

Papasavvas

Forwood

Labucka

Bieliūnas

Kihirdetve Luxembourgban, a 2015. május 12-i nyilvános ülésen.

Aláírások